

OMBUDSMAN GEMEENTE HOOGVEEEN

Aan het college van burgemeester en
wethouders van Hoogeveen,
Postbus 20000,
7900PA Hoogeveen

Onderwerp: uitgifte eigen graven

Geacht college,

1. Aanleiding

Mevrouw A heeft onlangs mijn spreekuur bezocht en mij haar uitgebreide dossier overhandigd over haar pogingen om duidelijkheid te verkrijgen over het begraafbeleid in de gemeente Hoogeveen. Het dossier geeft inzicht in haar (vele) contacten met raadsfracties, individuele raadsleden en gemeentelijke beleidsambtenaren over dit onderwerp. Tot nog toe heeft haar dat niet de gewenste duidelijkheid opgeleverd, zo heeft ze mij laten weten. Brieven en mails die zij heeft geschreven, zijn soms ook helemaal niet beantwoord. Hoewel de vragen van mevrouw A in de eerste plaats betrekking hebben op haar eigen situatie als rechthebbende op een aantal eigen graven, is mijn conclusie na bestudering van haar dossier dat de problemen die zij aan de orde stelt, van breder belang zijn. Het gaat niet om een incident dat alleen haar treft. Verdieping in het dossier levert tal van vragen en vraagtekens op die het verdienen in breder verband bekeken te worden. Aan het beantwoorden van die vragen wil ik graag een bijdrage leveren. Een bijdrage die hopelijk kan worden gebruikt bij de uitvoering van de raadsbreed aanvaarde motie van 30 juni jl. over het begraafbeleid.

2. Enkele feiten

Uit een namens het college door de heer B, Afdelingshoofd Economie en Leefomgeving, schriftelijk afgegeven verklaring (bijlage A) is mevrouw A rechthebbende op de volgende eigen graven op de begraafplaats in Elim:

- nr. 350 : een dubbeldiep graf, uitgegeven op 8 december 1982 voor onbepaalde tijd;
- nr. 305 : een dubbeldiep graf, uitgegeven op 28 december 1984 voor onbepaalde tijd;
- nr. 306 : een dubbeldiep graf, uitgegeven op 28 december 1984 voor onbepaalde tijd
- nr. 1031: een dubbeldiep graf, uitgegeven op 13 december 2002 voor een periode van 20 jaar;
- nr. 1032: een dubbeldiep graf, uitgegeven op 13 december 2002 voor een periode van 20 jaar.

Aan de hand van deze concrete feiten zal ik proberen de problemen en vragen in beeld te brengen waarmee rechthebbenden als mevrouw A te maken hebben of te maken krijgen. Ik maak daarbij een onderscheid tussen twee categorieën: 1) de grafrechten voor onbepaalde tijd (tot 1990) en 2) de grafrechten voor bepaalde tijd (na 1990)

3. Grafrechten voor onbepaalde tijd

Tot 1990 kende Hoogeveen een systeem waarbij eigen graven "voor onbepaalde tijd" werden uitgegeven.¹ Met de Wet op de lijkbezorging als basis had de gemeenteraad dat vastgelegd in de Verordening op de begraafplaatsen 1950 (hierna ook: Beheersverordening)

---

¹volgens de letter van de regeling gold het grafrecht "zolang de begraafplaats haar functie vervult"

Onder gelding van die verordening zijn de graven nrs. 350, 305 en 306 aan mevrouw A uitgegeven. Dat betekent dat haar rechten op die graven in tact blijven, **zolang zij of haar erfgenamen daar niet zelf afstand van doen dan wel ingeval de begraafplaats wordt gesloten**. Vragen over eventuele verlenging en dienovereenkomstige bijbetalingen van rechten doen zich hierbij dus niet voor.

Maar er doet zich bij die graven wel een mogelijk ander probleem voor, een probleem dat is veroorzaakt door m.i. ongeoorloofd overgangsrecht in de verordening van 1990. In die verordening wordt voor het eerst gebroken met de uitgifte van eigen graven voor onbepaalde tijd. Het grafrecht wordt beperkt tot een periode van 30 jaar waarna eventueel verlenging kan volgen. Daar is natuurlijk niets mis mee. Wat niet kan -en dat is in deze verordening wel gebeurd- is dat de (nieuwe) verordening een overgangsbepaling bevat die de werkingsduur van oude grafrechten voor "onbepaalde tijd" eenzijdig omzet en beperkt tot 30 jaar ingeval **de eerste rechthebbende overlijdt en het recht moet worden overgeschreven op een nieuwe rechthebbende (meestal erfgenaam)**. Zo'n eenzijdige omzetting en beperking van een eenmaal verworven "grafrecht voor onbepaalde tijd" naar een grafrecht dat nog slechts geldig is "voor een periode van 30 jaar" is naar mijn oordeel in strijd met het beginsel van rechtszekerheid en dus ongeoorloofd.

Deze bepaling is in de opvolgende Beheersverordening van 1995 dan ook terecht verdwenen. Maar ik sluit niet uit dat er vooral in de periode 1990-1995 mensen de dupe zijn geworden van deze ongeoorloofde overgangsbepaling uit 1990.

Wellicht zijn eventuele daardoor ontstane "ongevallen" (met een doorwerking naar even zo onterechte verlengingen in de toekomst) nog te achterhalen in de gemeentelijke administratie en zonodig te corrigeren.

4. Grafrechten voor bepaalde tijd

Zoals ik net al even aanstipte, kent Hoogeveen sinds 1990 een systeem waarbij de eigen graven alleen nog maar voor een bepaalde periode worden uitgegeven.

Uitgifte van eigen graven voor "onbepaalde tijd" is sindsdien niet meer aan de orde. In 1990 werd de looptijd van het grafrecht beperkt tot maximaal 30 jaar en in 1995 werd dat verder teruggebracht naar 20 jaar. En dat is zo gebleven tot 2013. Toen werd de termijn teruggebracht tot 10 jaar.

Het regime uit 1999 (termijn van 20 jaar) bepaalde het recht van mevrouw A toen zij in 2002 het recht op begraven in de twee eigen graven nrs. 1031 en 1032 verwierf. Haar recht loopt uiterlijk op 13 december 2022 af. Bij een eventuele verlenging gelden straks de voorschriften van de dan bestaande regelingen. Op dit moment is dat de raadsverordening uit 2009 die samen met een uitvoeringsbesluit van het college, de regeling uit 1999 heeft vervangen. Daarover straks meer.

Bestudering van het dossier van mevrouw A en van de voor haar situatie van belang zijnde gemeentelijke regels sinds 1999 levert een heel verwarrend beeld op. Dat komt in de eerste plaats omdat de opeenvolgende regelingen van 1999 en 2009 -en trouwens ook die van daarvoor- niet eenduidig zijn in de benaming van de eigen graven. De verwarring wordt vooral hinderlijk doordat de inhoud van de tarievenregeling op grond van de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten (hierna ook: Rechtenverordening) niet spoort met de uitgifte-regelingen zelf. En wat eigenlijk nog ernstiger is, de faciliteiten die de Beheersverordening biedt, worden in de Rechtenverordening niet gehonoreerd. Ik zal dat verder toelichten.

5. Verordening op de begraafplaatsen 1999

De oude verordeningen op de begraafplaatsen (1950 en 1990) spraken alleen over "eigen graven" als het om de uitgifte van particuliere graven ging. Dat veranderde in 1995 toen naast de term "eigen graf" (voor maximaal twee lichamen) ook de term "familiegraf" (voor maximaal vier lichamen) werd geïntroduceerd.

De Verordening op de begraafplaatsen 1999 (verder: Beheersverordening) kent, voor zover hier van belang, twee soorten eigen graven (art. 1): een "gewoon" eigen graf en een "familiegraf", beide voor 20 jaar, met de mogelijkheid van verlenging voor een periode van telkens van 10 jaar.

Een familiegraf onderscheidt zich van een gewoon eigen graf doordat bij een familiegraf sprake is van "twee **naast elkaar** uitgegeven eigen graven". In de gewone eigen graven mogen op de begraafplaats in Elim maximaal twee lichamen boven elkaar worden begraven en voor een familiegraf is het maximum aantal vier (art.7). In beide gevallen is dus volgens de Beheersverordening een keuze voor enkel of twee lagen mogelijk.

Op papier lijkt dit een heldere regeling maar in de praktijk blijkt dat toch heel anders te kunnen uitpakken. Hoe kan dat? Omdat de heldere verdeling van de Beheersverordening geen eenduidige vertaling heeft gekregen in de Rechtenverordening.² De keuzemogelijkheid die de Begraafplaatsenverordening lijkt te bieden, om bv. een familiegraf van twee naast elkaar gelegen graven, enkel diep, aan te schaffen, wordt in de Rechtenverordening in het geheel niet gefaciliteerd.

Als gevolg van dat verschil is het zeer waarschijnlijk dikwijls gebeurd dat echtparen waarvan één partner vroegtijdig was komen te overlijden, twee graven naast elkaar hebben aangeschaft zonder zich **ervan bewust te zijn dat er niet twee maar vier graven werden "gekocht"**.

Hoe wrang dat kan uitpakken laat het volgende voorbeeld zien:

van een kinderloos echtpaar komt één partner vroegtijdig te overlijden. De overblijvende partner die bij overlijden graag naast zijn overleden partner begraven wil worden, "koopt" twee eigen graven naast elkaar, een "familiegraf" dus in de woorden van de Beheersverordening. Daarbij realiseert hij of zij zich niet -want de voorlichting was op dit punt gebrekkig- dat er niet twee maar vier graven worden "gekocht" en betaald. Twee daarvan zullen in dit voorbeeld nooit worden gebruikt. Want kinderen zijn er niet.

In de meeste gevallen komt het besef dat niet twee maar vier graven zijn verworven pas veel later, als de vraag van verlenging zich aandient. Dan dringen de ingrijpende gevolgen van de eertijds gemaakte keuze (?) tot hem of haar door. De rechthebbende moet dan immers opnieuw voor vier graven verlenging betalen.

De hier geschetste situatie is in betekenende mate vergelijkbaar met de positie waarin mevrouw A in 2002 kwam te verkeren, toen zij twee eigen graven kocht voor twee van haar kinderen. Ook zij kreeg er toen niet twee maar vier en betaalde daar ook voor.

Mij is niet duidelijk geworden, ook niet na bestudering van de stukken, waarom in de Rechtenverordening voor zo'n afwijkende systematiek is gekozen, een opzet die de mogelijkheden van de Beheersverordening aanzienlijk beperkte. Het kan niet anders dan dat dit een transparant uitgiftebeleid heeft gefrustreerd. Dit temeer omdat er op dit vlak nauwelijks goede gemeentelijke voorlichting was. Gemeentelijke regie was er evenmin, de gemeentelijke houding was passief. De praktijk was en is eigenlijk nog steeds dat de voorlichting over dit onderwerp bijna volledig aan de begrafenisondernemers wordt overgelaten.

Terugkijkend is het niet zo verwonderlijk dat veel mensen zich nu door die praktijk (van toen) toch wel bekocht voelen.

Conclusie van dit alles voor de situatie van mevrouw A is dat zij in 2002 de bedoeling had twee eigen graven naast elkaar te kopen. Volgens de verklaring van het college, genoemd in paragraaf 2, heeft mevrouw recht op twee eigen graven dubbeldiep en volgens de factuur -op grond van de Rechtenverordening- is zij rechthebbende op een dubbel familiegraf (twee naast en onder elkaar). Haar is ook het daarvoor geldende tarief van €2420 in rekening gebracht. Een reconstructie van het verloop van haar keuze is achteraf niet goed meer te maken. Maar ik acht het zeer waarschijnlijk dat het zo is gelopen als ik hiervoor in mijn voorbeeld heb geschetst.

Uiteraard is de transactie van mevrouw A nu niet meer terug te draaien en dat is op zichzelf al zuur. Maar minstens zo ingrijpend is dat de gevolgen van haar keus niet ophouden bij 2002, zij krijgt er in volle omvang opnieuw mee te maken als de verlenging van deze grafrechten aan de orde komt. Voor mevrouw A dient zich dat uiterlijk in december 2022 aan. Hoe moet dan haar situatie beoordeeld worden? Een vraag overigens die voor veel anderen in een

---

² De inhoud van beide verordeningen is op nog veel meer punten verwarrend, maar dat laat ik hier voor wat het is, om het niet nog ingewikkelder te maken dan het al is.

vergelijkbare positie net zo indringend speelt. Mevrouw A staat wat dat betreft model voor heel veel anderen.

6. De dilemma's bij verlenging

Bij de beoordeling van een eventuele verlenging van de grafrechten uit 2002 zijn de in 2022 geldende gemeentelijke regels en tarieven bepalend. Hoe die er uit komen te zien, is op dit moment een niet te beantwoorden vraag.

Dat neemt niet weg dat met de huidige regels en tarieven ook een redelijk beeld kan worden geschetst van de impact van een mogelijke verlenging dan. De huidige regels bestaan uit:

- de Verordening begraafplaatsen Hoogeveen 2009;
- het Besluit begraafplaatsen 2010 (collegebesluit)
- de Rechtenverordening 2016

De Verordening begraafplaatsen Hoogeveen 2009 heeft de oude verordening van 1999 vervangen. Anders dan haar voorganger is die van 2009 opgezet als een raamverordening met globale regels. Veel onderwerpen zijn ter uitwerking overgelaten aan het college, dat zijn regels heeft vastgelegd in het Besluit begraafplaatsen 2010 (hierna ook: het Besluit). Opvallend daarbij is dat niet de raad maar het college de duur van het in Hoogeveen geldende grafrecht moet bepalen. Nog los van de vraag of deze constructie juridisch wel door de beugel kan, acht ik de keuze die de Wet op de lijkbezorging de gemeentebesturen op dit punt biedt (onbepaalde tijd of bepaalde tijd van tenminste 10 jaar) van zodanig gewicht dat die zou thuis horen in een raadsverordening. Maar veel ernstiger nog is dat de duur van een grafrecht sinds 2013 helemaal niet meer is terug te vinden in het Besluit. Tot 2013 gold volgens artikel 17 van dat Besluit een duur van 20 jaar voor een recht op een particulier graf, te verlengen met telkens 10 jaar. Maar met ingang van 13 november 2013 is die regeling geheel uit het Besluit verdwenen. Dat betekent in feite dat een uitgesproken keuze voor de twee alternatieven van de wetgever (onbepaalde tijd of bepaalde tijd van tenminste 10 jaar) sinds die datum ontbreekt, en dus een wettelijke grondslag mist. Dat lijkt me een ernstige omissie die zo snel mogelijk moet worden gerepareerd, bij voorkeur door een raadsbesluit. De nota Begraven in Hoogeveen doet daarvoor op bladzijde 38 een bruikbaar voorstel.

Een andere vraag die ik me heb gesteld is in hoeverre het Besluit voortbordurt op de indeling in eigen graven van 1999? Voor zover voor Elim van belang constateer ik dat de benaming "eigen graf" is verdwenen en is vervangen(?) door "particulier graf". Wat verder opvalt is dat het begrip "familiegraf" niet meer voorkomt. Het Besluit spreekt allen nog over "particulier graf" en "particulier dubbelgraf", in het Besluit omschreven als: twee naast elkaar of onder elkaar gelegen particuliere graven die gelijktijdig worden uitgegeven.

In het besluit is geen overgangsrecht te vinden met een antwoord op de vraag hoe de "oude" begrippen moeten worden ondergebracht bij de sinds 2010 geldende categorieën. Vooral bij (toekomstige) verlengingen kan dat weer de nodige vragen oproepen. Om dat te voorkomen zou het goed zijn na te gaan of er op dit punt duidelijk overgangsrecht moet komen.

7. Andere tarieven

Toen mevrouw A haar rechten op twee graven vestigde voor een bedrag van €2420 voor de duur van 20 jaar, was er op grond van de toenmalige regeling uitzicht op de mogelijkheid van verlenging voor een periode van 10 jaar. Ervan uitgaande dat zij bij de aanschaf van haar beide graven is aangeslagen voor een dubbel familiegraf (€2420) zou een verlenging haar bij de toenmalige tarieven €1210 hebben gekost voor een periode van 10 jaar.

Natuurlijk mag je er niet op rekenen dat de bedragen uit 2002 20 jaar later nog onverkort gelden. Maar je mag er in alle redelijkheid toch wel op vertrouwen dat eventuele verhogingen niet exponentieel stijgen maar aardig in de pas blijven lopen met algemene kostenstijgingen. Daarbij geldt voor rechthebbenden die na 20 jaar voor de keus van een verlenging komen te staan, nog als extra zwaarwegend argument dat zij bij het beantwoorden van die veelal

emotioneel beladen vraag, niet meer echt vrij zijn in hun keuze. Het is alles of niets, een tussenweg is er meestal niet.

Voor hen die voor het eerst voor de keus staan voor een begraving of crematie in Hoogeveen, is zo'n alternatief er wel. Zij kunnen voor andere oplossingen kiezen en zelfs uitwijken naar een andere gemeente.

Hoever lopen de verwachtingen uit 2002 en de werkelijkheid van nu uit elkaar?
Een opsomming van de verschillende bedragen laat het volgende beeld zien:

Kosten verlenging **2002**: €1210 voor 10 jaar

Kosten verlenging **2016**: €3720 voor 10 jaar (10 x €372)

Een verdrievoudiging dus.

Het is natuurlijk in de eerste plaats een politiek/bestuurlijke keuze of deze verhoudingen bij verlenging aanvaardbaar zijn. Aan de hand van de al eerdergenoemde motie van 30 juni jl. komt daar in ieder geval een nieuwe raadsdiscussie over.

In die discussie is het misschien ook het overwegen waard om te onderzoeken of het uniforme tarief voor verlenging van, nu € 93,10 per jaar, niet aan herijking toe is. Een zekere differentiatie bij verlenging van met name de oude rechten (30 en 20 jaar) waarbij rekening wordt gehouden met de hiervoor geschetste weinig transparante voorgeschiedenis, lijkt me een serieus onderzoek waard. Dat zou kunnen door verschillende tarieven te hanteren voor de periodes waarin de graven voor de eerste keer zijn uitgeven, dus een onderverdeling in de categorie van rechthebbenden:

- die na een periode van 30 jaar aan verlenging toekomen
- die na een periode van 20 jaar aan verlenging toekomen
- de overige rechthebbenden.

Naarmate de rechten ouder zijn zou een gematigder tarief voor verlenging kunnen worden toegepast.

Een andere mogelijkheid om de gevolgen van de oude uitgifte-praktijk te matigen, zou een verlaging van het tarief voor de tweede laag graven kunnen zijn. Ook uit een oogpunt van kostentoe rekening lijkt me er trouwens veel voor te zeggen die categorie graven minder zwaar te belasten.

8. Conclusies en aanbevelingen

De klacht en het dossier van mevrouw A was voor mij aanleiding mijn onderzoek breder te trekken dan haar klacht alleen. Er zijn naar mijn inschatting veel meer mensen die met dezelfde problemen te kampen hebben. Mijn onderzoek heeft een aantal conclusies opgeleverd die op hun beurt weer hebben geleid tot een aantal aanbevelingen. Ik hoop dat ik daarmee een bijdrage kan leveren aan de discussie die naar aanleiding van de raadsbreed aanvaarde motie van 30 juni jl. zal worden gevoerd.

1. In 1990 is de uitgifte van eigen graven voor onbepaalde tijd vervangen door een uitgifte voor een 30 jarige periode. In de verordening is een overgangsbepaling opgenomen die naar mijn oordeel in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel (zie daarover § 3). In het bijzonder in de periode tussen 1990 en 1995 kunnen mensen daar de dupe van zijn geworden (met een doorwerking naar even zo onterechte verlengingen in de toekomst). Mijn aanbeveling is om te bekijken of dit in de administratie van de gemeente is te achterhalen zodat het dan eventueel kan worden gecorrigeerd.
2. Bestudering van het dossier van mevrouw A en de voor haar situatie van belang zijnde gemeentelijke regels sinds 1999 levert een heel verwarrend beeld op. Dat komt in de eerste plaats omdat de opeenvolgende Verordeningen op de begraafplaatsen (hierna: Beheersverordening) van 1999 en 2009 -en trouwens ook die van daarvoor- niet eenduidig zijn in de benaming van de eigen graven. De verwarring wordt nog verder vergroot doordat de terminologie van de tarieven op grond van de Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten (hierna ook: Rechtenverordening) op haar beurt weer niet aansluit op de uitgifte-regelingen zelf. En wat eigenlijk nog ernstiger is,

faciliteiten die de Beheersverordening 1999 biedt, worden in de Rechtenverordening 2002 niet gehonoreerd (§ 4).

3. De essentiële verschillen onder 2 genoemd, hebben -dat kan bijna niet anders- in de praktijk voor veel onduidelijkheid gezorgd, vermoedelijk ook bij begrafenisondernemers. Mensen die dachten een familiegraf te "kopen" van twee graven naast elkaar, kregen - zonder zich er op dat moment van bewust te zijn- niet twee maar vier graven op hun conto en moesten daar natuurlijk ook voor betalen (zie § 5). Dat gold in ieder geval voor mevrouw A toen zij in 2002 twee graven naast elkaar "kocht" voor twee van haar kinderen. Zij kreeg er niet twee maar vier en betaalde daar ook voor. Gevolg van die praktijk was dat velen pas veel later, toen er niets meer aan te doen was, tot de ontdekking kwamen dat ze voor vier in plaats van voor twee graven verantwoordelijk waren. Terugkijkend vind ik het daarom niet erg verwonderlijk dat veel mensen zich achteraf toch wel "bekocht" voelen.
4. Mij is niet duidelijk geworden, ook niet na bestudering van de stukken, waarom in de Rechtenverordening 2002 voor zo'n afwijkende systematiek is gekozen, een afwijking bovendien die de mogelijkheden van de Beheersverordening 1999 nog aanzienlijk beperkte. Van transparantie kon zo geen sprake zijn, temeer omdat er op dit vlak nauwelijks goede gemeentelijke voorlichting was. De praktijk was en is eigenlijk nog steeds dat de voorlichting over dit onderwerp bijna volledig aan de begrafenisondernemers wordt overgelaten. Ook verder is de rol van de gemeente bij dit onderwerp nog steeds vrij passief. Van harte beveel ik aan op deze twee punten een andere koers in te zetten. Burgers hebben recht op goede voorlichting over dit onderwerp. Ook is het van belang dat het gemeentebestuur snel na de gemaakte grafkeuze actief contact zoekt met de rechthebbende om te verifiëren of (de gevolgen) van de gemaakte keuze duidelijk zijn.
5. De in het verleden genomen beslissingen zijn nu niet meer terug te draaien. Maar bij eventuele verlengingen kunnen nog wel correcties of matigingen in de tarieven worden toegepast. Daarbij moet bedacht worden dat de (oude) rechthebbenden die voor de vaak emotioneel beladen vraag komen te staan: wel of niet verlengen? eigenlijk geen echte keus meer hebben (zie mijn aanbevelingen onder de punten 7 en 8).
6. Naast emotie is de hoogte van de tarieven bij verlenging natuurlijk een belangrijk element voor het maken van een keuze. Vanzelfsprekend mag je er niet op rekenen dat de bedragen uit 2002 20 jaar later nog onverkort gelden. Maar je mag er in alle redelijkheid toch wel op vertrouwen dat eventuele verhogingen niet exponentieel stijgen maar aardig in de pas blijven lopen met algemene kostenstijgingen. Uit mijn onderzoek blijkt dat de kosten van verlenging in 20-30 jaar fors zijn gestegen. Voor mevrouw A betekent het in ieder geval een verdrievoudiging van het tarief (zie § 7).
7. Er is naar mijn oordeel veel voor te zeggen om na te gaan of een zekere differentiatie mogelijk is bij verlenging van met name de oude rechten (30 en 20 jaar) waarbij rekening wordt gehouden met de hiervoor geschetste weinig transparante voorgeschiedenis. Een optie zou kunnen zijn om onderscheid te maken al naar gelang de tijdsduur van de verschillende rechten. Dus een verschillend tarief voor de volgende drie categorieën: 1) voor de periode van 30 jaar durende rechten, 2) voor de periode van 20 jaar durende rechten en 3) voor de overige rechten. Naarmate de rechten verder teruggaan zou een gematigder tarief kunnen worden toegepast.
8. Een oplossing voor de problematiek onder 6 zou ook kunnen worden gezocht in toepassing van een gematigder tarief voor de graven in de tweede laag (dubbeldiep).
9. In de nieuwste Beheersverordening 2009 en het daarop gebaseerde uitvoeringsbesluit van het college is verzuimd een termijn vast te leggen voor de minimale grafduur in Hoogeveen. Die omissie moet snel worden hersteld, bij voorkeur bij raadsbesluit (zie § 6).
10. Verder beveel ik aan nog eens goed te kijken naar het bestaande overgangsrecht, om ervoor te zorgen dat de opeenvolgende (verschillende) benamingen en soorten van eigen graven worden gestroomlijnd zodat ze niet langer tot misverstanden kunnen leiden.

Hoogeveen, 4 oktober 2016

Maas van Egdom, ombudsman